

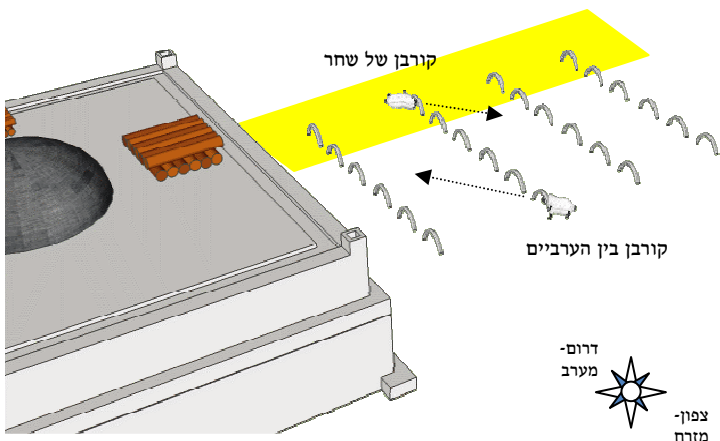
שני שעירי יוה"כ שונים זה מזה [סב ע"ב "תנו רבנן" – "שיהיו שניהן שווין"]

לאחר שהמשנה מורה ששני שעירי יום כיפור חייבים להיות שווים ב: "במראה (צבע ומבנה גוף), ובקומה (גובה), ובדמים (שווי) ובלקיחתן כאחד (ממוכר אחד, כדי שירכשו בבת אחד). ואף על פי שאין שוין – כשרין. לקח אחד היום ואחד למחר (ולא נרכשו כאחד) – כשרין". הגמרא דנה מהיכן נלמד בפסוקים שצריך שיהיו השעירים שווים, ומהיכן נלמד בדיעבד שכשרים. הגמרא מקשה אלמלי הפסוקים שמכשירים בדיעבד – מהיכן היה נלמד מהתורה שהחובה שיהיה שווים מעכב? וכעת לאחר הלימוד שאין זה מעכב מה נלמד מפסוקים אלה. דיון זה מובא בנודע לעוד סוגיות דומות: "כבשי מצורע" שמביא המצורע ביום השמיני לטהרתו, ו"ציפורי מצורע" שהמצורע מביא שאחת נשחטת והשנייה משולחת לחופשי ו"כבשי תמיד" שמוקרבים אחד בבוקר והשני בבין הערביים.

העבודה	לכתחילה יהיו שניהם שווים	אינם שווים - בדיעבד כשרים	הור"א שיהיו שווים מעכב	לימוד מהפסוק שבהור"א מעכב
שני שעירי יוה"כ	"ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים" (ויקרא טז, ח), המילה "שעירי" כוונתה שניים (מיעוט רבים שניים), אם כך המילה "שני" מיותרת ללימוד שיהיו שניהם שווים.	ריבה הכתוב מהנאמר פעמים "שעיר". "והקריב אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל לה" (שם, ט) "והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאזל" (שם, י)	כתוב "שני" שלוש פעמים לעכב "שני שעירי עזים לחטאת" (שם, ח) "ולקח את שני השעירים" (שם, ז) "נתן אהרן על שני השעירים גורלות" (שם, ח)	ללמד שלושה דברים שהם מצווה בשעירי יוה"כ (אך לא מעכבים) שיהיו דומים: מראה, קומה ודמים.
שני כבשי מצורע	"וביום השמיני יקח שני כבשים" (שם יד, ז), המילה "כבשים" כוונתה שניים, אם כך המילה "שני" מיותרת ללימוד שיהיו שניהם שווים.	ריבה הכתוב מהנאמר פעמים "כבש". "ולקח הלהן את הכבש האחד" (שם, יב) "ושחט את הכבש" (שם, יג)	"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו" (שם, ט) תהיה-בהוויתו תהיה, ואין לשנות מהכתוב, וכל האמור בה מעכב.	לשאר הדינים האמורים במצורע (סדר תהליך הטהרה) שמעכבים.
שני ציפורי מצורע	"וצנה הלהן ולקח למטה שתי צפורים חיות טהרות" (שם, ד), המילה "צפורים" כוונתה שניים, אם כך המילה "שתי" מיותרת ללימוד שיהיו שניהם שווים.	ריבה הכתוב מהנאמר פעמים "צפר". "את הצפר החיה יקח אתה" (שם, ו) "ושלח את הצפר החיה על פני השדה" (שם, ז)		
שני כבשי התמיד	"כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד" (במדבר כח, ג), המילה "כבשים" כוונתה שניים, אם כך המילה "שנים" מיותרת ללימוד שיהיו שניהם שווים.	ריבה הכתוב מהנאמר פעמים "כבש". "את הכבש אחד תעשה בבקר, ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" (שם, ד).		

מהכתוב עולה שחובה ששני כבשי התמיד יהיו שווים, והרי לא מצינו דין זה בשום מקום?

המילה "שנים" מיועדת ללמד לטבעות השונות שבהן נשחטים כבשי התמיד.

[יש לשחוט את שני התמידים] "שנים ליום" - כנגד היום (כוונתו שיש לשחוט כנגד אור השמש). אתה אומר כנגד היום, או אינו אלא חובת היום (שיש לשחוט כל יום שניים)? כשהוא אומר "את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" (במדבר כח, ד) - הרי חובת היום אמור, ומה אני מקיים (לומד מ) "שנים ליום"? כנגד היום (אור היום), כיצד? "תמיד של שחר" היה נשחט על קרן צפונית מערבית (של מזבח). כיון שהשמש באה מן המזרח, הרי האור מוטל על הטבעות של השחיטה שנמצאות במערב, על טבעת שניה (לא בטבעת הראשונה הסמוכה למזבח, אלא בשנייה לה מצד צפון. ולמעשה, פני השוחט וצואר הבהמה היו באלכסון לצד מזרחית צפונית לכיוון שבאה השמש בשחרית. ושמעתי שהטעם ששוחט בטבעת השנייה כדי ששימו את רגלי הבהמה שלא תהפך, ושל בין הערבים היה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שניה (ובבין הערבים שהחמה באה מן המערב - מוטל האור לצד מזרח, ולכן שוחט בצד מזרח. ולמעשה, פניו למערב דרום באלכסון, שזריחת החמה באה משם). מוספין של שבת (שאף נאמר בהם "שני כבשים" (שם, ח)) ודאי צריכין שיהיו שניהן שוין (ואין יוצא ידי חובתו בדיעבד, שלא מצינו פסוק לרבות כשר אף בדיעבד).

ברייתא